

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

TERMELŐ ÉS SZOLGÁLTATÓ ÁGAZATOK IRODÁJA

Ügyszám: **VJ-121/2008/34.**

A Gazdasági Versenyhivatal a **Dr. K. és Dr. K. Ügyvédi Iroda** valamint az **Oppenheim Ügyvédi Iroda** által képviselt **City Tour Hop On Hop Off Idegenforgalmi Kft.** és a **Budapesti Közlekedési Zrt.** eljárás alá vont vállalkozások ellen gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának és gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t.

A Gazdasági Versenyhivatal az eljárást megszünteti.

E végzés ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsához címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni. A jogorvoslati kérelem előterjesztésének e végzés foganatosítására halasztó hatálya nincs.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat megindítása

A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a City Tour Hop On Hop Off Idegenforgalmi Kft. (1061 Budapest, Andrásy út 2 fsz. 2.) és a Budapesti Közlekedési Zrt. (1072 Budapest, Akácfa u. 15.) eljárás alá vont ügyfelek ellen 2008. szeptember 6-án versenyfelügyeleti eljárást indított annak kivizsgálása érdekében, hogy az eljárás alá vont ügyfelek megsértették-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. §-át, azzal a magatartásukkal, hogy együttműködési megállapodásukban kikötötték, hogy a városnéző járatok üzemeltetésére és a hozzá kapcsolódó egyéb szolgáltatások tekintetében egymás részére kizárólagosságot biztosítanak, valamint a BKV Zrt. megsértette-e a Tpv. 21. §-át, mivel a megállapodásból kifolyólag nem adott engedélyt más utazásszervezőknek a buszmegállók használatára.

II.

A tényállás

A Gazdasági Versenyhivatal tudomására jutott, hogy a BKV Zrt. és a City Tour „Hop On Hop Off” Idegenforgalmi Kft. („City Tour Kft.”) között létrejött megállapodás értelmében a BKV Zrt. nem ad engedélyt buszmegállóinak használatára más utazás szervezők számára a „hop on hop off” szolgáltatást is nyújtó City Tour Kft. írásbeli engedélye nélkül.

A BKV Zrt. a turizmus üzletágának kialakítása érdekében megkeresett több utazási irodát és kifejtette, hogy nyitni akar a turizmus felé. Ezt követően a versenytárs iroda többször próbált tárgyalást kezdeményezni a BKV Zrt.-vel, de elutasító választ kapott.

Időközben 2008. március 31-én City Tour Kft. (amely két utazási iroda – a Budatours Kft. és az Eurama Utazási Iroda Kft. – közös vállalata) együttműködési megállapodást kötött a BKV Zrt.-vel, mely szerint a City Tour Kft. városnéző buszai ingyen megállhatnak a BKV 16 buszmegállójában, közösen értékesíti a két vállalat a jegyeket és a BKV Zrt. (nettó) 15%-os bizományosi jutalékot kap az általa értékesített jegyek árából. Emellett a két vállalat egymás prospektusain és honlapjain reklámozza a másikat.

A két vállalat négy évre szóló megállapodásban kikötötte, hogy a városnéző járatok üzemeltetésére és a hozzá kapcsolódó egyéb szolgáltatások tekintetében egymás részére kizárólagosságot biztosítanak. Ezen kizárólagosság alapján a felek kötelezték magukat, hogy más vállalkozások bevonását, illetve bármilyen hasonló jellegű idegenforgalmi szolgáltatás kialakítását kizárólag a másik fél hozzájárulása esetén kezdeményezhetik. Ezen kizárólagossági klauzula alapján a BKV Zrt. nem járult hozzá buszmegállóinak harmadik fél által történő használatához.

A vizsgálat során a BKV Zrt. 2008. december 18-án egyoldalúan felmondta az együttműködési megállapodását a City Tour Kft.-vel. A felmondásban indokként a szerződés jogszabálysértő voltát jelölte meg a BKV Zrt.

III.

Megállapítások

A versenykorlátozó magatartással kapcsolatos megállapítások

A Tpv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint: Tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztestületnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre.

A vizsgálati szakasz során a BKV Zrt. 2008. december 18-án felmondta a City Tour Kft.-vel 2008. március 31-én kötött megállapodását.

A megállapodás mindössze rövid ideig volt életben, a közvetlen versenytárs a megállapodás ideje alatt is tovább szolgáltatott, így megállapítható, hogy a

valószínűsíthetően versenykorlátozó cselekmény piac zavaró hatása csekély volt – még akkor is, ha a piacot szűken, mindössze a „hop on hop off” szolgáltatásra korlátozzuk le. Másrészt tisztázódott az eljárás során, hogy Budapest Főváros Önkormányzatának a hozzájárulása is szükséges a közterületeket érintő szerződés megkötéséhez, ezzel kapcsolatos jogvitájukat azonban csak az eljárás alatt rendezték a felek. Ezután így Budapest Főváros Önkormányzatával együttesen adhat csak engedélyt a BKV Zrt. a buszmegállók használatára.

A megállapodás felmondásával a valószínűsített jogsértés is megszűnt, így a szerződés megszűnésével és az előzőekben említett okok alapján a Tptv. 70. §-ának (1) bekezdése értelmében vett közérdek védelme nem teszi indokolttá az eljárás lefolytatását.

A gazdasági erőfölénnyel való visszaéléssel kapcsolatos megállapítások

A Tptv. 21. §-ában tilalmazott gazdasági erőfölénnyel való visszaélés törvényi tényállásának teljesüléséhez két feltételnek kell fennállnia:

- 1) az adott vállalkozás erőfölényben legyen, és
- 2) olyan magatartást tanúsítson, amely alapján megállapítható, hogy visszaélt gazdasági erőfölényével.

Amennyiben az adott vállalkozás nincs gazdasági erőfölényben az érintett piacon, vagy a magatartása nem minősíthető visszaélésszerűnek, nyilvánvalóan nem követhet el jogsértést. Ahhoz pedig, hogy a GVH versenyfelügyeleti eljárást indítson, valószínűsíteni kell a jogsértést.

A **Tptv. 22. §-ának** (1) bekezdése szerint: *„Gazdasági erőfölényben van az érintett piacon, aki gazdasági tevékenységét a piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül folytathatja, anélkül, hogy piaci magatartásának meghatározásakor érdemben tekintettel kellene lennie versenytársainak, szállítóinak, vevőinek és más üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására.”*

A vizsgálat során a buszmegállók használatba adásával kapcsolatban megállapítást nyert, hogy a BKV Zrt. és Budapest Főváros Önkormányzata által 2004. április 30-án kötött Szolgáltatási Szerződésből nem derül ki egyértelműen, hogy a BKV Zrt.-nek jeleznie kell-e a buszmegállók harmadik személynek történő használatba adását vagy nem.

A Budapest Főváros Önkormányzata által idézett törvényhelyek sem adnak egyértelmű eligazítást a buszmegállók helyzetével kapcsolatban. Mivel jogszabály sem rendezi egyértelműen a kérdést, a felek – a vizsgálat során kialakított - egybehangzó nyilatkozatát vette figyelembe a GVH, miszerint a BKV Zrt. Budapest Főváros Önkormányzatától engedélyt kell kérjen a buszmegállók hasznosítása előtt, mivel a buszmegállók, mint közterületek tulajdonosa az Önkormányzat.

A fentiekből következik tehát, hogy a BKV Zrt.-nek nincs joga önállóan dönteni a buszmegállók használatba adásáról. A gyakorlatban ennek ellenére mégis úgy tevékenykedett, mintha kizárólagos joga lenne hozzá.

A BKV Zrt. hozzáférést megtagadó magatartása a City Tour Kft.-vel kötött kizárólagosságot biztosító megállapodásból következett, amely megállapodás felmondásával az eljárás alapjául szolgáló feltételezett visszaélő magatartás is megszűnt. A sérelmezett magatartás megszűnésével, a magatartás fennállásának rövid idejéből következő csekély gazdasági következmények miatt, és mert a

későbbiekben csak Budapest Főváros Önkormányzatának tulajdonosi beleegyezésével köthet a szerződést a BKV Zrt. a megállók használatára, a közérdek hiánya a továbbiakban nem teszi indokolttá az eljárás folytatását.

A Tpvt. 71/A. § alapján a vizsgáló a hivatalból indított versenyfelügyeleti eljárást végzéssel megszünteti, ha a vizsgálat elrendelésére okot adó, a 70. § (1) bekezdésében meghatározott körülmények nem állnak fenn, továbbá akkor, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

A vizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a vizsgálat elrendelésére okot adó, a Tpvt. 70. §-ának (1) bekezdésében megállapított körülmények a vizsgált magatartással összefüggésben nem állnak fenn, mivel a feltételezett jogsértés megszűnésével (a szerződés felmondásával) a közérdek védelme valószínűsíthetően biztosított, így az eljárás lefolytatása nem indokolt. Ez azonban nem zárja ki egy újabb eljárás indítását, abban az esetben, amennyiben a továbbiak során a közterületek használatba adásával kapcsolatosan újabb problémák merülnének fel.

A fentiekre tekintettel a GVH a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A jogorvoslati jogosultság a Tpvt. 71/A. §-án alapul. A jogorvoslati kérelem előterjesztése illetékmentes.

A GVH hatáskörét a Tpvt. 45. §-a, illetékességét a Tpvt. 46. §-a szabályozza, mely rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, mely nem tartozik bíróság (Tpvt. 86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

Budapest, 2009. január 14.